

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDÎ İYÂZ (v. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

100. Ders | 31.Aralık.2017, Pazar - Sayfa 1

(Dersler öğle namazından bir saat önce başlar)

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahliyayinlari.com

Eser Hakkında

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Görüntü, Ses kayıtları ve Ders notlarına

www.sifaiserif.com

adresinden veya aşağıdaki **karekodu okutarak** erişebilirsiniz.

DERS KONUSU:

1. BÖLÜM: Yüceler Yücesi Cenâb-ı Hakk'ın Resûl-i Ekrem'in Şân ve Şerefini Yüceltmesi

4. KISIM: Resûl-i Ekrem'in Mûcizeleri

19. FASIL: Resûlullah'ın Hastaları ve Özürlüleri İyileştirmesi

Arapça Kaynak sf. 397

Türkçe Tercüme, Cilt.2 - sf. 98

٨٥٨ - وَكَانَتْ فِي كَفِّ شَرْحِيلِ الْجُعْفِيِّ سِلْعَةً تَمْنَعُهُ الْقَبْضُ عَلَى السِّيفِ
وَعِنَانِ الدَّابَّةِ ، فَشَكَاهَا لِلنَّبِيِّ ﷺ ، فَمَا زَالَ يَطْحَنُهَا بِكَفِّهِ حَتَّى رَفَعَهَا ، وَلَمْ يَبْقَ
لَهَا أَثَرٌ^(٦) .

٨٥٩ - وَسَأَلَتْهُ جَارِيَةٌ طَعَامًا ، وَهُوَ يَأْكُلُ ، فَنَاولَهَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ ، وَكَانَتْ
قَلِيلَةَ الْحَيَاءِ ، فَقَالَتْ : إِنَّمَا أُرِيدُ مِنَ الَّذِي فِي فَيْكِ ، فَنَاولَهَا مَا فِي فِيهِ ، وَلَمْ
يَكُنْ يُسْأَلُ شَيْئًا فَيَمْنَعَهُ .
فَلَمَّا اسْتَقَرَّ فِي جَوْفِهَا أُلْقِيَ عَلَيْهَا مِنَ الْحَيَاءِ مَا لَمْ تَكُنْ امْرَأَةً بِالْمَدِينَةِ أَشَدَّ
حَيَاءً مِنْهَا^(١) .

Yine ashâb-ı kirâmdan Şurahbîl el-Cu'fî'nin avucunda bir ur oluşmuştu. Bu yüzden eline ne kılıç alabiliyor, ne de binitinin gemini tutabiliyordu. Şurahbîl, Resûl-i Ekrem Efendimiz'e gelerek rahatsızlığından söz etti. Allah'ın Resûlü onun vücûdundaki uru mübârek eliyle bir süre ovup duâ edince, o urdan eser kalmadı.²

Ağzındaki Lokmayı İstedî

Bir gün Peygamber Efendimiz yemek yerken bir kız (bir câriye) ondan yemek istedi. Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem de yediği yemekten bir miktar da ona verdi. Utanma duygusu kıt olan kızcağız: "Ben senden onu değil, ağzındaki lokmayı istiyorum." dedi. Kendisinden istenen bir şeyi hiçbir zaman vermemezlik etmeyen Allah'ın Resûlü mübârek ağzındaki lokmayı çıkarıp ona verdi. Kız, o lokmayı yutar yutmaz, Medine'deki bütün kadınlardan daha hayâlî hâle geldi.³

2. Buhârî, *et-Târihu'l-kebir*, IV, 250; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* (Selefi), VII, 306-307, nr. 7215. Şurahbîl ibni Abdîrrahman el-Cu'fî hakkında kaynaklarda fazla bilgi yoktur.

3. Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* (Selefi), VIII, 231; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, VIII, 312.

فصل

فِي إِجَابَةِ دُعَائِهِ [ﷺ]

وهذا بابٌ واسعٌ جداً وإجابة دعوة النبي ﷺ لجماعة بما دعا لهم وعليهم متواترٌ على الجملة ، معلومٌ ضرورةً .

٨٦٠ - وقد جاء في حديث حذيفة: كان رسول الله ﷺ إذا دعا لرجلٍ أدركت الدعوة ولده وولد ولده^(٢) .

20. Resûl-i Ekrem'in Duâsının Kabul Olunması

Bu konuda pek çok hadîs-i şerîf vardır. Peygamber Efendimiz'in bazı kimselere duâ, bazılarına bedduâ ettiği ve Allah Teâlâ'nın bunları kabul ettiği şüphe götürmeyecek kadar kesindir.

Ashâb-ı kirâmdan Huzeyfe İbnü'l-Yemân⁴ (v. 36/656) radiyallahu anhın rivâyetine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bir kimseye duâ ettiğinde, bu duânın bereketi sadece o kimseye değil, onun çocuğuna ve torununa da fayda verirdi.⁵

4. Huzeyfe ibnü'l-Yemân hakkında bilgi için bk. I, 83.

5. Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, V, 385-386; İbni Ebî Şeybe, *el-Musannef* (Hût), VI, 93.

Hizmetkârına Duâsı

Enes ibni Mâlik radiyallahu anh şöyle demiştir:

Bir gün annem (Ümmü Süleym) Peygamber Efendimiz'e:

“Yâ Resûlallah! Oğlum Enes senin hizmetkârındır. Ona duâ et!” dedi.
Allah'ın Resûlü de: «اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ وَوَلَدَهُ وَبَارِكْ لَهُ فِيمَا آتَيْتَهُ» “Allahım! Enes'e çok mal ve evlât ver ve onları kendisine mübârek eyle!” diye duâ etti.

٨٦١ - حدثنا أبو محمد العتّابي بقراءتي عليه ، حدثنا أبو القاسم : حاتم بن محمد ، حدثنا أبو الحسن القاسمي ، حدثنا أبو زيد المروزي ، حدثنا محمد بن يوسف ، حدثنا محمد بن إسماعيل ، حدثنا عبد الله بن أبي الأسود ، حدثنا حرمي ، حدثنا شعبة ، عن قتادة ، عن أنس [رضي الله عنه] ، قال : قالت أمي : يا رسول الله ! خادمك أنس ، ادع الله له . قال : «اللهم ! أكثر ماله وولده ، وبارك له فيما آتيت»^(١) .

Enes ibni Mâlik bu olayı şöyle anlatmıştır: Resûl-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem, annem Ümmü Süleym ile görüşmek üzere bize geldi. Annem de ona yağ ve hurma ikrâm etti. Resûl-i Ekrem:

“Yağınızı tulumuna, hurmanızı da kabına koyunuz; ben oruçluyum.” buyurdu. Sonra evin bir köşesine gidip nâfile namaz kıldı. Biz de arkasına durduk ve onunla birlikte namaz kıldık. Peygamber Efendimiz, Ümmü Süleym'e ve âilesine duâ etti. Annem:

“Ey Allah'ın Elçisi! Benim bir taneme de duâ et!” dedi. Efendimiz:

“Senin bir tanen kim?” diye sorunca:

“Hizmetkârın Enes!” dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem, dünya ve âhirette ne kadar bahtiyârlık varsa hepsi-ne sahip olmam için duâ etti ve:

“Allahım! Enes'e çok mal ve evlât ver ve onları kendisine mübârek eyle!” buyurdu. Enes sözüne devamla şunları söyledi: “Şimdi ben Medineli Müslümanların en zenginiyim. Büyük kızım Ümeyye'nin söylediğine göre, Haccâc'ın Basra'ya geldiği tarihe (75/694 yılına) kadar 120'den fazla çocuğum vefât etmiş.”¹

1. Buhârî, Savm 61, nr. 1982, Daavât 19, 26, 46, 47, nr. 6334, 6344, 6378, 6380; Müslim, Mesâcid 268, nr. 660, Fezâilü's-sahâbe 141-142, nr. 2480-2481; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, III, 188.

٨٦٢ - وَمِنْ رَوَايَةِ عِكْرَمَةَ: قَالَ أَنَسُ: فَوَاللَّهِ! إِنَّ مَالِي لَكَثِيرٌ؛ وَإِنَّ وَلَدِي
وَوَلَدَ وَلَدِي لَيُعَادُّونَ الْيَوْمَ عَلَى نَحْوِ الْمِئَةِ^(٢).

٨٦٣ - وَفِي رَوَايَةِ (١/٩٣): وَمَا أَعْلَمُ أَحَدًا أَصَابَ مِنْ رَخَاءِ الْعِيشِ مَا أَصَبْتُ،
وَلَقَدْ دَفَنْتُ بِيَدَيَّ هَاتَيْنِ مِئَةً مِنْ وَلَدِي، لَا أَقُولُ سِقْطًا وَلَا وَلَدٍ^(٣).

Tâbiîn müfessirlerinden İkrime'nin² (v. 105/723) rivâyetine göre Hz. Enes şöyle demiştir:

“Vallahi, benim pek çok malım vardır. Bugün 100'den fazla oğlum ve torunum bulunmaktadır.”¹

Bir başka rivâyete göre de Enes ibni Mâlik şöyle demiştir:

“Bugün benim kavuştuğum rahat ve imkâna sahip olan bir başkasını bilmiyorum. Şu iki elimle 100 çocuğumu defnettım. Düşük çocuklarım ile torunlarım bu sayıya dâhil değildir.”²

2. İkrime el-Berberî hakkında bilgi için bk. I, 179.

1. Müslim, Fezâilü's-sahâbe 143, nr. 2481.

2. Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr (Selefi), XXV, 123, nr. 300.

Abdurrahmân ibni Avf'a Duâsı

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem, Cennet'le müjdelenen sahâbîlerden Abdurrahmân ibni Avf'a da³ (v. 32/652) rızkının bereketlenmesi için duâ etmiştir. Abdurrahmân ibni Avf bu duânın kabul edildiğini şöyle anlatmıştır:

“Söz gelimi bir taşı kaldıracak kadar gayret sarfetsem, Allah'ın lütfu sayesinde, oradan altın çıkacağını umardım.” Nitekim Abdurrahmân ibni Avf vefât ettiği zaman, onun geride bıraktığı külçe altınları, gömüldüğü yerden çıkartan ve onları mirasçılar arasında paylaşmak maksadıyla kazmalarla kıranların elleri şişip su toplamıştı.⁴ Mirası taksim edilince, dört hanımından her biri, seksener bin veya yüz bin dirhem/dinar almıştı.

Söylendiğine göre Abdurrahmân ibni Avf, hastalığı sırasında hanımlarından birini boşamış, onunla seksen bin dirhem/dinardan fazla bir meblağ üzerinden anlaşma yapılmıştı. O hayattayken yaptığı herkesçe bilinen yardımları ve bağışları dışında, elli bin altının dağıtılmasını da vasiyet etmişti. Onun belli başlı yardımları arasında şunlar söylenebilir:

Bir defasında, bir günde elli köleyi azat etmişti.

Bir başka günde, bir ticaret kervanını, üzerinde çeşit çeşit yiyecekler ve giyecekler bulunan yedi yüz devesiyle birlikte, hattâ develerin sırtındaki semer ve palanlara dokunmadan, hepsini Allah rızası için bağışlamıştı.

٨٦٤ - ومنه دعاؤه لعبد الرحمن بن عوف بالبركة^(٤) ، قال عبد الرحمن :
فلو رفعتُ حجراً لرجوتُ أن أُصيبَ تحتَه ذهباً ، وفتح الله عليه ، ومات فحفرَ
الذهبُ من تركته بالفؤوس حتى مَجَلَّتْ فيه الأيدي^(٥) ، وَأَخَذَتْ كُلُّ زوجةٍ
ثمانين ألفاً ، وَكُنَّ أربعاً ، وقيل : مئة ألف .
وقيل : بل صولحت إحداهن ، لأنه طَلَّقَهَا في مَرَضِهِ على نَيْفٍ وثمانين
ألفاً ، وأوصى بخمسين ألفاً بعد صدقاته الفاشية^(٦) في حياته ، وعوارفه^(٧)
العظيمة : أعتق يوماً ثلاثين عبداً ، وتصدَّقَ مرةً بَعِيرٍ^(٨) فيها سبعُ مئةٍ بَعِيرٍ ،
وَرَدَّتْ عليه تَحْمِلُ من كل شيء ، فتصدَّقَ بها وبما عليها ، وبأَقْتَابِهَا^(٩)
وَأَخْلَاسِهَا^(١٠) .

3. Abdurrahmân ibni Avf, ilk sekiz Müslümandan biriydi. Genç yaştan itibâren ticaretle uğraştı. Câhiliye devrinde de içki içmezdi ve güzel ahlâkıyla tanınırdı. Habeşistan'a hicret eden Müslümanlar arasında o da vardı. Uhud Savaşı'nda aldığı yaralar sebebiyle total kaldı. Peygamber Efendimiz'in cenâzesini kabre indiren dört kişiden biriydi. Hem Hz. Ebû Bekir'in, hem de Hz. Ömer'in en yakın arkadaşıydı. Yetmiş beş yaşlarında Medine'de vefât etti.

4. O devirde Arabistan'da para basma âdeti olmadığından, basılmış paralar başka ülkelerden getirilirdi. Altın ve gümüş de tartıyla alınıp satılırdı.

۸۶۵- ودعا لمعاوية بالتمكين في البلاد ، فنال الخلافة^(۲) .

Peygamberimiz aleyhisselâm, Muâviye bin Ebî Süfyân'a (v. 60/680), şehirleri yönetmesi için duâ etti,¹ o da yönetimi elde etti.²

۸۶۶- ولسعد بن أبي وقاص [رضي الله عنه] أن يجيب الله دعوته ، فما دعا على أحد إلا استجب له^(۳) .

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem, Allah Teâlâ'ya, Sa'd ibni Ebî Vakkâs (v. 55/675) radiyallahu anhin duâsını kabul etmesi için de niyâzda bulunmuştu. Sa'd kime duâ etse, duâsı mutlaka kabul edilirdi.³

1. Resûl-i Ekrem Efendimiz, Muâviye bin Ebî Süfyân hakkında şöyle buyurmuştur: "Allahım ona yazıyı, hesabı öğret ve kendisine şehirleri yönetme gücü ver!" (Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr* [Selefi], XIX, 439, nr. 1066; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, IX, 356-357).

2. Muâviye bin Ebî Süfyân, Mekke Fethi sırasında babası Ebû Süfyân ile birlikte Müslüman oldu. Resûl-i Ekrem'in kâtipliğini yaptı. Hz. Ömer devrinde Ürdün ve Dimaşk vâlisi, Hz. Osmân devrinde Suriye genel vâlisi oldu. Hz. Osmân'ın şehid edilmesinden sonra halife olan Hz. Ali'den, Hz. Osmân'ın akrabası sıfatıyla, onun katillerinin bulunup cezalandırılmasını istedi ve Hz. Ali'ye biat etmedi. Aralarında çıkan anlaşmazlık yüzünden Sıffin Savaşı meydana geldi. Hz. Ali'nin şehid edilmesinden sonra halife olan oğlu Hz. Hasan ile anlaşarak onu hilâfetten vazgeçirdi. Ancak Resûl-i Ekrem Efendimiz: "Peygamberin sünnetine uygun halifelik otuz yıldır. Sonra Allah Teâlâ saltanatı getirecektir (veya mülküne dilediğini getirecektir)" (Ebû Dâvûd, Sünnet 8, nr. 4646) veya: "Halifelik ümmetimde otuz senedir." (Tirmizî, Fiten 48, nr. 2226) buyurduğu için Muâviye bin Ebî Süfyân halife değil, emîr kabul edilmiştir. Onun devrinde, 49 (662) yılında İstanbul karadan ve denizden kuşatıldı. Doğu'da Buhârâ ve Semerkant'a kadar çeşitli yerler fethedildi. Muâviye bin Ebî Süfyân, Peygamber Efendimiz'den 163 hadis rivâyet etmiştir.

3. Peygamber aleyhisselâmın annesi Hz. Âmine, Benî Zühre kabilesinden olduğu için, Fahr-i Cihân Efendimiz aynı kabileden olan Sa'd ibni Ebî Vakkâs'a: "Kimin böyle dayısı var?" diye iltifat buyururdu.

Bir defasında onun için: "Allahım! Sa'd Sana duâ ettiğinde kabul buyur." demişti (Tirmizî, Menâkıb 26, nr. 3751, 3752).

Sa'd ibni Ebî Vakkâs, Hz. Ömer devrinde Küfe vâlisi iken, Küfeliler onu: "Doğru dürtüst namaz kıldırmasını bilmiyor!" diye Hz. Ömer'e şikâyet etmiş, Hz. Ömer de Sa'd'ı görevden aldıktan sonra tahkikat yaptırmış, müfettişler gittikleri her camide halkın ondan memnun olduğunu görmüşlerdi. Yalnız bir yerde, Ebû Sa'd diye bir adam: "Savaşlara gitmiyor, ganimetleri eşit bir şekilde dağıtmıyor, âdil hüküm vermiyor!" diye onu üç konuda şikâyet etmişti. Bunun üzerine Sa'd ibni Ebî Vakkâs da ona üç bedduâ etmiş: "Allahım! Eğer bu kulun yalan söylüyorsa ömrünü uzat, fakirliğini çoğalt ve onu fitnelele uğrat!" demişti. Daha sonraki yıllarda bu Ebû Sa'd'e, kendisine "Neden bu hâldesin?" diye soranlara: "Ben fitneye uğramış bir ihtiyarım. Sa'd ibni Ebî Vakkâs'ın bedduâsı tuttu." dermiş. Bu olayı anlatan râvi, Ebû Sa'd'e'yi yıllar sonra gördüğünü, yaşlılık dolayısıyla göz kapaklarının gözlerinin üzerine düştüğünü ve yoldan geçen kızlara çimdik atmaya çalıştığını söylemiştir (Buhârî, Ezân 95, nr. 755).

۸۶۷ - ودعا بعز الإسلام بعمر رضي الله عنه ، أو بأبي جهل ، فاستجيب له في عمر^(٤).

Peygamber aleyhisselâm, Cenâb-ı Hakk'a, İslâm'ı Hz. Ömer veya Ebû Cehil ile güçlendirmesi için duâ etmiş, Hz. Ömer hakkındaki duâsı kabul olunmuştur.

Peygamber Efendimiz: «Allahım! Şu iki kişiden: Ebû Cehil veya Ömer ibni Hattâb'dan en sevdiğin hangisiyse, onunla İslâm'ı güçlendir!» diye duâ etmişti. Daha sonra şöyle buyurdu: “Onlardan Allah'ın en sevdiği Ömer'di.”¹

Abdullah ibni Mes'ûd radiyallahu anh: “Ömer'in Müslüman olduğu günden itibaren biz güç kuvvet kazandık.”² diyerek konuya açıklık getirmiştir.

۸۶۸ - قال ابن مسعود رضي الله عنه : ما زلنا أعزّة منذ أسلم عمر^(٥).

1. Tirmizî, Menâkıb 18, nr. 3681; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, II, 95.

2. Buhârî, Fezâilü ashâbi'n-nebî 6, nr. 3684; Menâkıbü'l-ensâr 35, nr. 3863.

Yağmur Duâsı

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem de katıldığı bir gazvede ashâb-ı kirâm susuz kalmıştı. Hz. Ömer, Resûlullah'ın huzûruna gelerek ondan duâ etmesini istedi. Allah'ın Resûlü duâ edince, gökyüzünde bulutlar toplanıp yağmur yağdı. Herkes susuzluğunu giderince, bulutlar dağıldı, hava açtı.

Kādî İyâz bu olayı “Resûl-i Ekrem’in Bereketiyle Yerden Suyun Kaynayıp Fıskırması” bahsinde şöyle vermişti bk. I, 602: Hz. Ömer, çekilen sıkıntılar yüzünden Ceyşü'l-usre (zor zamanların ordusu) diye anılan Tebük Gazvesi'nde (9/630) İslâm ordusunun nasıl susuz kaldığını, bazı Müslümanların binek devesini kesip karaciğerinde kalan suyu nasıl içtiğini anlattıktan sonra dedi ki: Hz. Ebû Bekir, Resûl-i Ekrem'den duâ etmesini niyâz etti. O da mübârek ellerini kaldırıp duâ etmeye başladı; gökyüzünde bulutlar toplanıp yağmur yağıncaya kadar da ellerini indirmede. Ashâb-ı kirâm da yanlarında bulunan su kaplarını doldurdular. Bu yağmur, İslâm ordusunun bulunduğu yerin dışına taşmadı.³

٨٦٩ - وَأَصَابَ النَّاسَ فِي بَعْضِ مَغَازِيهِ عَطَشٌ ، فَسَأَلَهُ عُمَرُ الدُّعَاءَ ،
فَدَعَا ، فَجَاءَتْ سَحَابَةٌ ، فَسَقَتْهُمْ حَاجَتَهُمْ ، ثُمَّ أَقْلَعَتْ^(٦) .

3. İbni Huzeyme, *es-Sahîh* (A'zamî), I, 52, nr. 101; İbni Hibbân, *es-Sahîh* (Arnaût), IV, 223, nr. 1383.

٨٧٠ - ودعا في الاستسقاء ، فسُقوا ، ثم شكَّوا إليه المطر ، فدعا ،
فَصَحَّوْا^(٧).

Yine bir defasında Peygamber Efendimiz halkın arzusu üzerine yağmur yağması için duâ etti, yağmur yağdı; bu defa da çok yağmur yağdığından şikâyet ettiler. Resûlullah Efendimiz duâ edince bulutlar dağılıp hava açıldı.

Enes ibni Mâlik bu olayı şöyle anlatır: Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem zamanında bir kıtlık olmuştu. Allah'ın Elçisi bir cuma günü hutbe okurken, minberin karşısındaki kapıdan bir bedevî girdi ve Resûlullah'ın karşısında durup şunları söyledi:

“Ey Allah'ın Elçisi! At sürüleri, koyun sürüleri helâk oldu, çoluk çocuk aç kaldı. Ne olur Allah'a duâ et de bize yağmur yağdırsın!”

Resûl-i Ekrem ellerini kaldırıp: “Allahım, bize yağmur ver!” diye duâ etmeye başladı. Halk da onunla birlikte ellerini kaldırıp duâ ettiler. O sırada gökyüzü ayna gibi parlaktı, bir tane bile bulut yoktu. Derken Resûl-i Ekrem'in arka tarafından, kalkan şeklinde bir bulut parçası belirdi; bulut gökyüzünün ortasına varınca etrafa yayıldı. Canımı kudretiyle elinde tutan Allah'a yemin ederim, bulutlar gökyüzünü dağlar gibi kaplamadıkça Resûlullah ellerini indirmede ve yağmur başlamadan kendisi de minberden inmedi. Resûl-i Ekrem minberden inerken, sakalına doğru yağmur tanelerinin yuvarlandığını gördüm. Evleri mescide yakın olan gençler

bile evlerine nasıl döneceklerini düşünmeye başladılar. Mescidden çıktık, suya bata çıka evlerimize vardık. O gün, ertesi gün, daha ertesi gün, tâ öteki cumaya kadar durmadan yağmur yağdı.

O cuma günü Resûl-i Ekrem yine ayakta konuşurken, minberin karşısındaki kapıdan bir adam içeri girdi ve:

“Ey Allah'ın Elçisi!” diye söze başladı. “Binalar yıkıldı, yollar geçilmez oldu, hayvanlar suda boğulmaya başladı; ne olur, bizim için Allah'a duâ et de şu sağanağı durdursun!” Resûl-i Ekrem, insanoğlunun bu kadar çabuk usanmasına tebessüm etti, sonra ellerini kaldırdı:

“Allahım! Üzerimize değil, etrafımıza yağdır! Dağlara, tepelere, vâdilere, ormanlara...” diye duâ etti. Allah'ın Elçisi bu sözleri söylerken, eliyle hangi taraftaki buluta işaret ettiyse orası açıldı; bulutlar sağa sola doğru parçalanıp dağıldı ve kumaş dürülür gibi Medine'nin üstünden dürülüp kayboldu. Mescidden çıkıp güneşte yürüdük. Kanât vâdisi bir ay boyunca akıp durdu. Medine'ye hangi yönden kim geldiyse, bol bol yağmur yağdığını söyledi.¹

1. Buhârî, Cum'a 35, nr. 933, İstisikâ 6-12, 14, 24, nr. 1013-1019, 1021, 1033, Menâkıb 25, nr. 3582, Edeb 68, nr. 6093, Daavât 24, nr. 6342; Müslim, İstisikâ 8, nr. 897.

٨٧١ - وقال لأبي قتادة: «أَفْلَحَ وَجْهُكَ ، اللهم ! باركْ له في شعره وبشره» ، فمات وهو ابنُ سبعين سنةً ، وكأنه ابن خمس عشرة سنة^(٨).

Bundan önceki “Resûlullah’ın Hastaları ve Özürlüleri İyileştirmesi” bahsinde Peygamber Efendimiz’in Zikarad Gazvesi’nde yüzünden okla yaralanan Ebû Katâde’nin yarasını mübârek tükrüğü ile iyileştirdiğini görmüştük (bk. II, 88-89). Resûlullah Efendimiz işte o gazvede öncü kuvvetler arasında bulunan Ebû Katâde ile karşılaştığı zaman, bizzat onun anlattığına göre, yüzüne baktı ve:

“Allahım! Onu sağlık ve âfiyet içinde yaşat!” diye duâ etti, ardından da: “Allah seni rızâsına uygun işler yapmaya muvaffak kılsın, ne murâdın varsa versin.” buyurdu. Ebû Katâde de:

“Allah seni de muvaffak kılsın ve ne murâdın varsa versin, Yâ Resûlallah!” dedi. İşte o zaman Fahr-i Cihân Efendimiz ona:

“Yüzündeki bu yara nasıl oldu?” diye sordu. O da:

“Yüzüme çarpan bir okla yaralandım.” deyince, Efendimiz ona:

“Hele yaklaş!” buyurdu ve mübârek tükrüğünü yaranın üzerine sürdü. Ebû Katâde o andan itibâren ne yaranın acısını duydu ne de yarası iltihaplandı.¹

Fahr-i Kâinât Efendimiz, Ebû Katâde el-Ensârî² (v. 54/674) radiyallahu anha:

“Allah seni rızâsına uygun işler yapmaya muvaffak kılsın, ne murâdın varsa versin. Allahım! Onu sağlık ve âfiyet içinde yaşat!” diye duâ etmişti. Ebû Katâde yetmiş yaşında öldü. On beş yaşında bir delikanlı görünümünde idi.

2. Ebû Katâde el-Ensârî hakkında bilgi için bk. I, 284.

1. Hâkim, Müstedrek (Atâ), III, 546.

"Ağzın Dert Görmesin!"

Nebiyy-i Muhterem Efendimiz şâir Nâbiga el-Ca'dî'ye (v. 65/685): "Ağzın dert görmesin." buyurmuş, bu sebeple onun bir dişi bile dökülmemişti. Bir başka rivâyete göre Nâbiga'nın dişleri son derece düzgün, ağzı da pek biçimliydi. Bir dişi dökülünce, yerine yenisi gelirdi. 120 sene, hattâ söylendiğine göre daha fazla yaşamıştı.

Nâbiga, 9 (630) yılında Âmir ibni Sa'saa kabilesinin Benî Ca'de kolundan bir heyetle Peygamber Efendimiz'in huzûruna gelip Müslüman oldu ve ünlü Râiye met-hiyesini okudu. Peygamber Efendimiz de ona: "Allah sana uzun ömür versin." diye duâ etti.² Nâbiga tekrar kabilesine dönmeyip Medine'de kaldı. Birden parlayan anlamındaki Nâbiga, şâirin lakabıdır, asıl adı Kays ibni Abdillâh el-Ca'dî el-Âmirî'dir. Bu şâirin 180, hattâ 240 yıl yaşadığı da söylenmektedir.

٨٧٢ - وقال للنابغة: «لا يَفْضُضِ اللهُ فَاكَّ» فما سقطت له سنٌّ (١).
وفي رواية: فكان أحسنَ الناسِ ثَغْرًا ، إذا سقطتْ له سِنٌّ نَبَتْ له أُخرى ،
وعاش عشرين ومئة سنة ، وقيل: أكثر من هذا.

2. Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, VIII, 126; İbni Hacer, el-İsâbe, III, 537-540.

٨٧٣ - ودعا لابن عباس: «اللهم! فقهه في الدين ، وعلمه التأويل»^(٢)
فسمي بعد الحبر^(٣) ، وتزجمان القرآن^(٤).

Peygamber Efendimiz, Abdullah ibni Abbâs radiyallahu anhümâya: “Allahım! Onu dinde anlayışlı kıl, Kur'an ve Sünnet'in te'vîlini öğret!” diye duâ etmiş,³ o da bu andan itibâren ümmetin âlimi anlamında “Hibrü'l-ümme” ve Kur'an'ın müfessiri anlamında “Tercümânü'l-Kur'ân” diye anılmıştır.

İbni Abbâs Mekke'de, hicretten üç yıl kadar önce doğduğu zaman, babası onu alıp Resûlullah Efendimize getirmiş ve ona duâ ettirmişti. Peygamber aleyhisselâmın

hanımı Hz. Meymûne İbni Abbâs'ın teyzesi olduğu için, İbni Abbâs bazı geceler onların yanında kalır ve Peygamber Efendimiz'in geceleri nasıl ibâdet ettiğini dikkatle izlerdi.

3. Buhârî, İlim 17, nr. 75, Vudû' 10, nr. 143, Fezâilü ashâbi'n-nebî 24, nr. 3756; Müslim, Fezâilü's-sahâbe 138, nr. 2477.

Bazı Sevdiklerine Duâsı

Peygamberler Sultanı Efendimiz, Abdullah ibni Ca'fer ibni Ebî Tâlib'e (v. 80/699), yaptığı alış verişlerin bereketli olması için duâ etmişti. Bu sebeple Abdullah, yaptığı ticâretlerde mutlaka kazanırdı.

Abdullah'ın babası Ca'fer-i Tayyâr, Peygamber Efendimiz'in amcasının oğlu idi. Ca'fer-i Tayyâr ile hanımı Umeys kızı Esmâ, Habeşistan'a hicret ettiklerinde Abdullah orada doğmuştu. Abdullah yedi yaşındayken âilesiyle birlikte Medine'ye hicret etti ve Peygamber Efendimiz'e bîat etti. Babası Mûte Savaşı'nda şehid olunca, Peygamber Efendimiz onunla yakından ilgilen-di. "Abdullah'ın görünüşü de, huyu da bana benzer." diye ona iltifat ederdi. Resûlullah Efendimiz vefât ettiğinde Abdullah ibni Ca'fer daha on yaşındaydı. Bir gün Resûl-i Ekrem, Abdullah'ı çocuklarla tüccarlık oyunu oynarken gördü ve: "Allahım! Onun ticaretini bereketli kıl." diye duâ etti.¹ Abdullah, Peygamber Efendimiz'in bu duâsı sâyesinde çok zengin oldu. O, "bahrû'l-cûd: cömertlik denizi" ve "kutbü's-sehâ: cömertliğin merkezi" diye şöhret bulacak kadar da cömertti.²

٨٧٤ - ودعا لعبد الله بن جعفر بالبركة في صفقة يمينه ، فما اشترى شيئا إلا ربح فيه .

1. Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, I, 203; Ebû Ya'lâ, *Müsned* (Esed), III, 47, nr. 1467; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, IX, 286.

2. Hayatı ve cömertlikleri için bk. Zehebî, *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ'* (Arnaût), III, 456-462.

۸۷۵ - ودعا لِلْمِقْدَادِ بِالْبِرْكَه ، فكانت عنده غَرَائِرُ مِنَ الْمَالِ^(٦) .

۸۷۶ - ودعا بمثله لِعُزْوَةٍ بِنِ أَبِي الْجَعْدِ^(٧) ، فقال: فلقد كنتُ أقومُ بِالْكُنَاسَةِ^(٨) ، فما أَرْجِعُ حَتَّى أَرْبِحَ أَرْبَعِينَ أَلْفًا .

وقال البخاري في حديثه (٩٣/ب): فكان لو اشترى الترابَ رَيْحَ فِيهِ^(٩) .

۸۷۷ - وَرَوِي مِثْلُ هَذَا لِغَرْقَدَةَ أَيْضًا^(١٠) .

3. Bezzâr, *Müsned* (Mahfûzurrahmân), VI, 52, nr. 2116.

İlk Müslümanlardan olan Mikdâd ibni Esved, Mikdâd ibni Amr diye de bilinir. İkinci Ha-beşistan muhâcirlerindendir. Resûlullah'ın okçularından biri olup hemen hemen bütün savaflara katılan bu yiğit sahâbî, "Fârisü Resûlillâh" diye anılırdı. Halifeler döneminde katıldığı savaflarda da büyük hizmetler yaptı. Ölümünden önce, geride bırakacağı ma-lından Peygamber Efendimiz'in hayatta olan hanımlarına 7000, torunları Hz. Hasan ile

Efendimiz'in içmesi gereken sütü içmesiyle ilgili ilginç bir olay için bk. II, 134-135.

1. Buhârî, *Menâkıb* 28, nr. 3642.

2. Kaynaklarda hem bu sahâbî hem de bu olay hakkında bilgi bulunmamaktadır. Bir sonraki olayın Garkade hakkında olduğu ileri sürülmekle beraber, onun Resûlullah aleyhisselâm hakkında olması daha uygun görülmektedir.

Aynı şekilde Mikdâd ibni Esved'e de bereket duâsı yaptığı için, onun çuvaldar dolusu altını, gümüşü oldu.³

Efendimiz Urve bin Ebi'l-Ca'd'e de bereket duâsı yapmıştı. Urve der ki: "Kûfe'de Kûnâse çarşısında durur, kırk bin dirhem/dinar kazanma-dan eve dönmezdim." İmâm Buhârî *es-Sahîh*'inde ondan söz ettiği bir rivâyette: "Şâyet toprağı tutsa altın olurdu." demiştir.

Peygamber Efendimiz bir gün Urve'ye, kurbanlık bir koyun satın alması için bir dinar verdi. O bu paraya iki koyun satın aldı. Koyunlardan birini bir dinara sattı. Peygamber Efendimiz'e, kendisine verdiği bir dinar ile bir koyunu getirdi. Allah'ın Sevgili Elçisi ona ticareti-nin bereketli olması için duâ ederdi. O günden sonra Urve toprağı tutsa altın olurdu."¹ Urve bin Ebi'l-Ca'd, Peygamber Efendimiz'den on üç hadis rivâyet etmiştir.

Resûlullah aleyhisselâmın Garkade adlı sahâbî hakkında da böyle duâ ettiği rivâyet edilmektedir.²

٨٧٨ - وَنَدَّتْ لَهُ رَجُلًا نَاقَةً^(٣) ، فِدَعَا فِجَاءَهُ بِهَا إِعْصَارُ رِيحٍ ، حَتَّى رَدَّهَا عَلَيْهِ .
٨٧٩ - وَدَعَا لَأُمِّ أَبِي هُرَيْرَةَ فَأَسْلَمَتْ^(٤) .

Bir defasında Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem devesi kaçıp gitmişti. Allah'ın Resûlü, devesinin gelmesi için duâ edince, âniden çıkan bir hortum deveyi alıp getirmişti.³

Peygamber Efendimiz, Ebû Hüreyre radiyallahu anhanın annesinin Müslüman olması için de duâ etti. Bunun üzerine o hanım Müslüman oldu.

Bu olayı Ebû Hüreyre radiyallahu anhan şöyle anlatır:

O vakitler annem henüz Müslüman değildi. Zaman zaman ona İslâmiyet'i anlatır, Müslüman olmasını söyledim. Yine bir gün Müslüman olmasını istediğimde, Peygamber Efendimiz hakkında kötü şeyler söyledi. Ağlayarak Peygamber Efendimiz'in yanına gittim;

"Ey Allah'ın Elçisi!" dedim. "Annemin Müslüman olmasını istiyorum; fakat o buna yanaşmıyor. Bugün yine ona İslâmiyet'i kabul etmesini söylediğimde sana hakaret etti. Ne olur, annemin Müslüman olması için Allah'a duâ ediver!" Peygamber Efendimiz: "Allahım! Ebû Hüreyre'nin annesine hidâyet nasip eyle!" diye duâ etti. Resûl-i Ekrem'in bu duâsına sevinerek oradan çabucak ayrıldım. Peygamber Efendimiz'in kendisine duâ ettiğini anneme müjdeleyecektim. Eve vardığımda, kapının kilitli olduğunu gördüm. Annem ayak sesimi duyunca:

"Orada bekle, Ebû Hüreyre!" dedi. İçeriden su şırıltısı geliyordu. Annem yıkanmış, elbisesini giyinmiş, başörtüsünü bağlamış durumda kapıyı açınca:

"Ebû Hüreyre!" dedi ve ardından kelime-i şehâdet getirmeye başladı: "Eşhedü en lâ illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh." Hemen Peygamber Efendimize koştum. Daha önce üzüntümden ağlarken, şimdi sevincimden ağlıyordum:

"Müjde, Ey Allah'ın Elçisi!" dedim. "Allah duânı kabul etti ve anneme hidâyet nasip etti." Bunu duyan Peygamber Efendimiz, Allah'a hamdû senâ etti ve hayırlı sözler söyledi. "Ey Allah'ın Elçisi!" dedim. "Duâ et de, Allah Teâlâ beni ve annemi mü'min kullarına sevdirdin. Onları da bize sevdirdin." Resûl-i Ekrem Efendimiz:

"Allahım! Şu kulcağızını ve annesini mü'min kullarına, mü'minleri de onlara sevdirdi." diye duâ etti. O günden sonra beni duyan, gören bütün mü'minler sevdi.¹

3. Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, I, 320.

1. Müslim, Fezâilü's-sahâbe 158, nr. 2491; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, II, 319.

٨٨٠ - ودعا لعلِّي أن يُكفَى الحرَّ والقرَّ ، فكان يلبسُ في الشتاء ثيابَ الصيفِ ، وفي الصيفِ ثيابَ الشتاء ، ولا يصيبه حرٌّ ولا برْدٌ^(٥).

٨٨١ - ودعا لفاطمة ابنته الله ألا يُجِيعَهَا ، قالت : فما جُعْتُ بعد^(٦).

Ashâb-ı kirâmdan İmrân ibni Husayn radiyallahu anh şöyle demiştir:

Ben, Fahr-i Âlem sallallahu aleyhi ve sellem'in yanında otururken Fâtıma çıkageldi ve Efendimiz'in tam karşısında ayakta durdu. Peygamber aleyhisselâm:

"Yaklaş Fâtıma!" buyurdu. Hz. Fâtıma biraz yaklaştı. Tekrar:

"Yaklaş Fâtıma!" buyurdu. Hz. Fâtıma biraz daha yaklaştı. Üçüncü defa:

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem Hz. Ali'ye sıcaklığın ve soğukluğun zararından korunması için duâ etmişti. Hz. Ali kışın yazlık elbise, yazın da kışlık elbise giydiği hâlde sıcak ve soğuk ona bir zarar vermezdi.

Fahr-i Cihân Efendimiz, kızı Fâtımatü'z-Zehrâ'nın açlık çekmemesi için Allah'a duâ etmişti. Hz. Fâtıma "O günden sonra bir daha açlık çekmediğini" söylemiştir.

"Haydi yaklaş Fâtıma!" buyurunca Hz. Fâtıma daha da yaklaştı ve tam önünde durdu. İmrân ibni Husayn sözüne şöyle devam etti: Fâtıma'nın yüzünün iyice sararmış, yüzündeki kanın çekilmiş olduğunu gördüm. Bunun üzerine Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem parmaklarını iyice açtı, sonra avuçlarının içini Fâtıma'nın köprücük kemiklerinin üzerine koydu ve başını kaldırarak:

"Ey açlığı gideren, ihtiyaçları karşılayan, düşkünleri kaldıran Allahım! Muhammed'in kızı Fâtıma'yı aç bırakma!" diye duâ etti. Fâtıma'nın yüzündeki sarı rengin gidip, yüzüne kan geldiğini gördüm. Daha sonraları Fâtıma'ya bu durumu sorduğumda:

"O günden sonra bir daha açlık duymadım, yâ İmrân!" dedi.¹

1. Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat* (İvezullah), IV, 210-211, nr. 3999; Heysemî, *Mecma'u'l-bahreyn* (Abdülkuddûs), VI, 347-348, nr. 3818; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, IX, 203-204.

٨٨٢- وسأله الطفيل بن عمرو آية لقومه ، فقال : « اللهم ! نور له » فسطع نورٌ بين عينيه ، فقال : يا رب !^(٧) أخاف أن يقولوا : مثله ، فتحوّل إلى طرفٍ سوطه ، فكان يُضيء في الليلة المظلمة ، فسمي ذا النور^(٨).

Kamçının Ucundaki Işık

Tufeyl ibni Amr (v. 11/633) Müslüman olup da kavmine dönerken, Resûl-i Ekrem Efendimiz'den kavminin de îmân etmesi için kendisine bir mûcize vermesini istedi. Allah'ın Sevgili Elçisi:

“Allahım! Ona bir nûr ver!” diye duâ buyurdu. Tufeyl kabilesine yaklaştığında iki gözünün arasında bir nûr belirdi. O zaman Tufeyl tedirgin oldu:

“Allahım, insanların bunu bir tür cezâ ve kötülük kabul etmelerinden korkarım.” dedi. O zaman bu nûr kamçısının ucunda belirdi. Bu nûr karanlık gecelerde pırıl pırıl parlardı. Bu sebeple Tufeyl'e “Zü'n-nûr: nûrlu adam” adını verdiler.

Tufeyl, Devs kabilesinden olup şâirliği ve cömertliği ile tanınmış bir şahsiyetti. Efendimiz'in İslâmiyeti yaymaya çalıştığı günlerde Mekke'ye geldi. Mekke'nin eşrâfı onu misafir etti; şerefine ziyâfet verdi ve Peygamber Efendimiz'den uzak durmasını özellikle tembih etti. Babayı oğuldan, kardeşi kardeşten, karıyı kocadan ayıran bu şahsın onu da sihirli sözleriyle büyüleyebileceğini söylediler. Bu sözlerin bir hayli tesirinde kalan Tufeyl, Resûl-i Ekrem'i dinlememek için kulağına pamuk tıkdı. Fakat bir gün onu Kâbe'de Kur'ân-ı Kerîm okurken gördü. Kulağındaki pamuklar sebebiyle ne okuduğunu duyamadı. Sonra kendisinin iyiyi kötünden ayırmaktan âciz olmadığını düşündü ve kulağındaki pamukları çıkarıp Efendimiz'in okuduğu Kur'an'ı dinledi; Allah'ın kelâmına hayran kaldı ve Müslüman oldu. Resûlullah Efendimiz'e kabilesini de İslâmiyet'e dâvet etmek istediğini, Cenâb-ı Hakk'a duâ ederek kendisine işini kolaylaştıracak bir alâmet vermesine yardımcı olmasını diletti. Allah'ın Sevgili Elçisi de ona duâ etti.

Tufeyl, Mekke'den ayrılıp köyüne yaklaştığı sırada hava kararmıştı. Birden alnının ortasında bir nûr peyda oldu. Yıldız gibi parlıyor, yolunu aydınlatıyordu. Bu onun İslâmiyet'i kolayca yaymak için istediği alâmetti. Allah'a şükretti. Fakat kendisine inanmak istemeyenlerin "Tufeyl dinini bıraktığı için cezâlandırılmış" demelerinden

korktu, bu nûrun başka bir yerde görünmesi için duâ etti. Nûr, onun kamçısının ucunda parıldamaya başladı. Babası, annesi ve hanımı da Müslüman oldu. Fakat uzun süre gayret ettiği hâlde kabile halkı Müslüman olmadı. Tekrar Mekke'ye gitti ve Peygamber Efendimiz'e kabile halkını şikâyet etti ve onlara bedduâ etmesini istedi. Resûlullah Efendimiz duâ etmek üzere ellerini kaldırıncaya, ashâb-ı kirâm:

"Eyvâh, Devs mahvoldu." diye düşündü. Fakat Merhamet Çağlayanı Efendimiz: "Allahım! Devs halkını doğru yola ilet! Ve onları bize getir!" diye duâ etti. Tufeyl'in insanlara karşı sert davrandığı için muvaffak olamadığını anladı ve ona, kavmini dine dâvet ederken yumuşak davranmasını tembih etti. Tufeyl kabilesine döndü ve insanlara daha bir şefkatle ve anlayışla yaklaşmaya başladı.

Bu arada Allah'ın Elçisi Medine'ye hicret etmiş, Bedir, Uhud ve Hendek savaşlarını yapmış, Hayber fethiyle meşgul olurken; Tufeyl, kabilesinden yetmiş veya seksen yahut doksan âile ile birlikte Medine'ye hicret etti. Yanında kabilesinin en şöhretli sahâbîsi Hz. Ebû Hüreyre de vardı.¹

GELECEK DERS

Tarih: 7 Ocak 2018, Pazar

Zaman: Öğle Namazından bir saat önce

Yer: Eyüp Sultan Camii-i Şerif'inde

yapılması planlanmaktadır.

1. Yukarıdaki hadis için bk. İshâk ibni Râhûye, *Müsned*, s. 100, nr. 137; Zehebî, *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ'* (Arnaût), I, 345-346; İbni Abdilber, *el-İstîâb*, II, 230-235; İbni Hacer, *el-İsâbe*, II, 225-226.